

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни <i>Теорія літературного твору</i>			
		Статус дисципліни <i>обов'язковий компонент (цикл фахової підготовки)</i>			
Галузь знань	03 Гуманітарні науки				
Спеціальність	035 Філологія				
Освітні програми	ОНП «Філологія (українська мова та література)»				
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)				
Форма навчання	денна				
Курс	другий				
Семестр	третій				
Обсяг дисципліни	Кредити	4	Години	120	
	Лекційні			20	
	Практичні/семінарські			20	
	Лабораторні			-	
	Самостійна робота			80	
Семестровий контроль	екзамен				
Викладач	<i>Клочек Григорій Дмитрович, доктор філологічних наук, професор</i>				
Контактна інформація	<i>klochek43@gmail.com</i>				
Кафедра	<i>української філології та журналістики</i>				
Факультет	<i>української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій</i>				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<p><i>Курс «Теорія літературного твору» є обов'язковою навчальною дисципліною, важливою в системі підготовки аспірантів спеціальності 035 Філологія. Пояснюється це перш за все тим, що літературний твір як основна одиниця літературного процесу є основним об'єктом вивчення в школі. А рівень знання про будь-яке явище визначається мірою розуміння теоретичних законів його побудови та функціонування. Знання цих законів, тобто знання теорії літературного твору слугує засадничою умовою глибокого аналізу літературного твору – чи то академічного, літературно-критичного, чи навчального, як шкільного, так і вузівського.</i></p> <p><i>Важлива особливість даного курсу полягає в тому, що теорія літературного твору трактується із систематичних позицій, тобто з позицій системного підходу. І відповідно вироблення принципів аналізу літературного твору, який розуміється як системно-цілісне утворення, має відбуватися з позицій системного підходу. Все це обумовило формування рецептивної поетики як цілісної методологічної доктрини, в основі якої лежить моделювання</i></p>				

	<p>художнього впливу твору на реципієнта.</p> <p>Системно-цілісне розуміння літературного твору, побудоване на методологічних принципах теорії загальних систем (ТЗС), ввібрало в себе найбільш значимі досягнення попереднього розвитку літературної науки. У цьому переконуєшся, коли аналізуєш наукову долю структуралізму. Фактично цей серйозний науковий напрям врешиті-решит виявився безперспективним. У той же час системний підхід як новітній напрям у розвитку теоретико-літературної думки ввібрав раціональне «зерно» не тільки формальної школи та структуралізму, а й традиційних філологічних напрямів та психологічної школи.</p>
<p>Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)</p>	<p>Дати аспірантам знання про основні концепти системологічної теорії літературного твору (далі-ТЛТ), розвинути уміння і навички у володінні основним принципами рецептивної поетики.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомити із категоріальним апаратом ТЛТ та основними концептами та технологічними вузлами ТЛТ (склад поетики літературного твору, дія системотворчих принципів, засадничі умови цілісності твору та ін.); – розвинути знання і навички практичного застосування отриманих теоретичних знань, а також принципів рецептивної поетики у практиці академічного, вузівського та шкільного викладання літератури. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основні категорії, концепти та технологічні вузли системологічної ТЛТ; – основні принципи методології аналізу художності літературного твору з позицій психології його сприймання; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – володіти принципами і навиками системного аналізу поетики літературного твору та методологічними принципами рецептивної поетики; – об'єктивно оцінювати художність літературного твору.
<p>Компетентності</p>	<p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;</p> <p>ЗК 04. Здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні;</p>

	<p>ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), обґрунтовувати власні оригінальні концепції;</p> <p>ФК 1. Уміння аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів з урахуванням міжнародних стандартів і рекомендацій.</p> <p>ФК 2. Обізнаність із тенденціями розвитку літературного процесу в Україні, Європі та світі, специфікою створення художніх текстів та технологією їх редагування.</p> <p>ФК 5. Здатність до реалізації завдань міждисциплінарних філологічних досліджень.</p> <p>ФК 6. Здатність інтерпретувати літературномистецькі та мовні явища в широкому культурологічному, соціально-історичному контексті; кваліфіковано аналізувати й критично осмислювати літературно-мовні факти.</p> <p>ФК 7. Здатність на основі вивчення літературної/мовної інформації продукувати власні ідеї та гіпотези.</p>
<p>Програмні результати (Чому можна навчитися)</p>	<p>ПРН 1. Знати основні класичні й новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації та найвагоміші сучасні досягнення. Розуміти, характеризувати, аналізувати, порівнювати, класифікувати й критично оцінювати різні напрямки і школи в лінгвістиці та літературознавстві.</p> <p>ПРН 5. Проектувати та здійснювати наукове теоретичне і прикладне дослідження в конкретній філологічній галузі. Генерувати нові креативні ідеї та власні оригінальні концепції.</p> <p>ПРН 10. Аргументовано презентувати державною та іноземною мовами в науковому та ненауковому середовищі результати пошуководслідницької діяльності (у формі наукових семінарів, зустрічей, дискусій, під час лекційних і практичних занять).</p> <p>ПРН 11. Уміти кваліфіковано відобразити результати наукових досліджень, продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти українського та іноземною мовою відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, наукова лекція тощо).</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p><i>Модуль 1. Системологічна теорія літературного твору та мистецтво його аналізу. Критерії оцінки</i></p>

художності літературного твору.

Тема 1. Поняття «теорія літературного твору». Методологія системного підходу як засаднича база теорії літературного твору.

Тема 2. Теоретична поетика як базис теорії літературного твору. Становлення наукового розуміння літературного твору як системно організованої цілісності.

Тема 3. Склад поезики літературного твору.

Тема 4. Художній світ літературного твору як категоріальне поняття.

Тема 5. Категорія «Функція». Контури рецептивної поезики.

Тема 6. Художнє мислення письменника як формотворчий чинник.

Тема 7. Системотвірні чинники літературного твору.

Тема 8. Цілісність літературного твору.

Тема 9. Підтекст літературно-художнього твору як джерело його енергії.

Тема 10. Критерії оцінки літературно-художнього твору.

Модуль 2. ІНДЗ (підсумковий есей на обрану тему)

Використовують такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації аспірантів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певної частини навчального матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацювати матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань аспіранта є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи тощо. **Оцінювання змістового модуля «Системологічна ТЛТ»**

1. Оцінка за засвоєння тем, що розглядаються на практичних заняттях виставляється у 5-ти бальній системі.

2. Виводиться середньозважена оцінка за участь у всіх практичних заняттях.

3. Вона множиться на коефіцієнт 8 ($40:5=8$).

Оцінювання модуля 2 – ЕСЕ

1. Оцінка ЕСЕ відбувається за 5-ти бальною системою.

2. Коефіцієнт – 4 ($20:5=4$)

3. Оцінка множиться на коефіцієнт 4

Критерії оцінювання роботи студентів

	<p>Усього можна отримати під час практичних і додаткових видів роботи 60 балів.</p> <p>Підсумковий контроль. Завданням підсумкового контролю (екзамену) є перевірка розуміння аспірантом програмного матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.</p> <p>За екзамен – 40 балів.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Політика курсу ґрунтована на дотриманні принципів академічної доброчесності відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральнуукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затвердженого вченою радою, протокол № 2 від 30.09.2019; № 10 від 07.02.2022).</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Методичне забезпечення</p> <p>Пахаренко В .І. Секрети мистецтва слова. К.: «Освіта»,2023.</p> <p>Іванишин В. П. Нариси з теорії літератури: навч. посібник – К.: ВЦ «Академія», 2010</p> <p>Клочек Г.. «Душа моя сонця намріяла...». Поетика «Сонячних кларнетів» Павла Тичини. – К.: Дніпро, 1986.</p> <p>Клочек Г. Павло Тичина // Українська мова і література. - 2003– Ч. 9.</p> <p>Клочек Г. Поезії Тараса Шевченка: сучасна інтерпретація. – К., 1998</p> <p>Клочек Г. У світлі вічних критеріїв. - К.: Дніпро,1989.</p> <p>Клочек Григорій. Енергія художнього слова. Збірник статей. – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2007.</p> <p>Клочек Григорій. Поетика візуальності Тараса Шевченка. - К.: ВЦ «Академія», 2013.</p> <p>Клочек Григорій. Шевченкове Слово: Спроби наближення. - Кіровоград: Імекс. -2014</p> <p>Клочек Григорій. Синергія літературного твору. - Дніпро: Середняк Т.К.-2020.</p> <p>Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. – К.: ВЦ «Академія», 2007.</p>

	<p>Наєнко М. Історія українського літературознавства і критики / М. К. Наєнко. – К.: ВЦ «Академія», 2010.</p> <p>Франко І. Із секретів поетичної творчості // Франко І. Твори: У 50-ти т. – К., 1981. – Т. 1. – С. 102–112</p>
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, мультимедійне обладнання, проєктор, ноутбук, смартфон, презентаційні матеріали тощо.